

Fredrik Rydesjö
Telefon 08-508 28 947, 076-122 89 47
fredrik.rydesjo@miljo.stockholm

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

REVIDERING AV TAXA FÖR MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDENS VERKSAMHET ENLIGT MILJÖBALKEN M.M.

Förslag till beslut

- 1 Fastställa förslaget till taxor enligt bilagor till förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 2 Överlämna förslaget till kommunstyrelsen för fastställelse av kommunfullmäktige att gälla från den 1 januari 2008.
- 3 Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm

Håkan Andersson

Sammanfattning

Miljöförvaltningen föreslår förändrad taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken. Översynen av taxorna är motiverade av flera skäl. Taxorna behöver bättre motsvara kravet på självkostnadstäckning inom olika områden främst till följd av ändrade bedömningar av tidsåtgången vid tillsyn. Nya verksamhetstyper för tillsyn har tillkommit varför taxorna behöver uppdateras med dessa. Slutligen har några smärre rättelser gjorts.

Den fasta avgiften för fastighetsägare som infördes 2005 tas bort. Istället återgår tillsynen för fastighetsägare på timbaserad tillsynsavgift.

Den nya taxan baseras på en genomgång av faktiskt nedlagd tid inom olika verksamhetsområden.

Den nu aktuella översynen är också en anpassning till lagstiftning och befintliga principer för taxesättning, t.ex. självkostnadsprincipen. En anpassning till ändringarna i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har också skett.

Förslaget till nya taxor beräknas ge en ökad intäkt om cirka 15 mnkr år 2008. Efter taxehöjningen bedöms tillsynsverksamheten ha självkostnadstäckning om cirka 60 % jämfört med 34 % föregående år.

I verksamhetsprogrammet kommer ekonomiska konsekvenser med anledning av taxejusteringarna att tillsammans med andra beräknade förändringar av kostnader och intäkter ytterligare preciseras.

Bakgrund

Den idag befintliga taxan för verksamhet enligt miljöbalken togs fram efter det att miljöbalken infördes år 1998 och taxan trädde i kraft den 1 februari 2001. Därefter gjordes ytterligare anpassningar som gäller från och med den 1 januari 2002, den 1 januari 2003, den 1 april 2004 och 2005.

Regeringen har den 5 juli 2007 beslutat om ändringar i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH). En reviderad bilaga till förordningen reglerar vilka verksamheter som är tillstånds- eller anmälningsskyldiga. Ändringarna innebär bl a att antalet tillståndsskyldiga verksamheter minskar med drygt 1 000 st fr o m den 1 januari 2008. De flesta blir istället anmälningsskyldiga. Ändringarna i förordningen påverkar utformningen av taxans årliga avgifter eftersom den i huvudsak grundar sig på bilagan. Av denna anledning har förvaltningens översyn också inkluderat en anpassning till den nya bilagan i förordningen.

Förvaltningens synpunkter

Allmänt

De nu föreslagna förändringarna av taxorna har karaktären av en löpande anpassning till lagstiftning, kommunförbundets rekommendationer och befintliga principer för taxesättning. Strävan efter effektivisering av de egna administrativa rutinerna har också varit en viktig drivkraft. Det görs komplettering med verksamhetstyper, anpassningar till taxorna utifrån självkostnadsprincipen, vissa rättelser av de befintliga taxorna samt förändringar som syftar till en effektivare handläggning. Förvaltningens inriktning när det gäller utvecklingen av taxorna är att i en ökad omfattning använda timdebitering istället för fasta avgifter samt att öka självkostnadstäckningen.

Full avgiftsfinansiering stöds i propositionen till miljöbalken (1997/98:45, del 1 sid 516). Enligt denna bör utgångspunkten vara att avgifterna skall täcka en myndighets kostnader för verksamhet enligt miljöbalken, främst prövningen och tillsynen (självkostnadsprincipen). Regeringen vill understryka vikten av att myndigheternas verksamhet i möjligaste mån avgiftsfinansieras. Därtill finns ett stöd från Kommunförbundet för ökad självkostnadstäckning och i den internationella principen om att förorenaren betalar – den s.k. PPP (polluter pays principle). Följande domar från miljööverdomstolen stödjer också principen om självkostnadstäckning; M 9792-2004 (tillsynsavgift kunde uttas för handläggning av åtalsanmälan), M 8798-2000 (att ett företag var miljöcertifierat och inte

heller utnyttjade hela den tillåtna produktionsvolymen ansågs inte utgöra skäl för nedsättning av avgiften), M 2426-2001 (att tillsynsmyndigheten inte utfört tillsynsarbete som motsvarade avgiften under ett aktuellt år utgjorde inte skäl att sänka avgiften på 55 tkr).

Ekonomiska konsekvenser

De ökade intäkterna som beräknas till cirka 15 mnkr kommer att öka täckningen av förvaltningens kostnader för existerande tillsynsverksamhet. Tillsynen är idag till stor del skattefinansierad men effektiviseringskrav som ställs på förvaltningen gör att självkostnadstäckningen måste öka och tillsynen av miljöpåverkande verksamheter i större utsträckning täckas av taxor och avgifter. Efter taxehöjningen bedöms tillsynsverksamheten ha självkostnadstäckning om cirka 60 % jämfört med 34 % föregående år. Att 40 % av tillsynsverksamheten kommer att vara skattefinansierad förklaras av att all tillsyn inte kan debiteras t ex obefogade klagomål, allmän rådgivning och service till medborgare och verksamhetsutövare.

Tillämpning av ändrade lagregler

Regeringen har beslutat om ändringar i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH). En reviderad bilaga reglerar vilka verksamheter som är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Ändringarna innebär bl a att antalet tillståndspliktiga verksamheter minskar med drygt 1 000 st fr o m den 1 januari 2008 och att dessa istället blir anmälningspliktiga. Det innebär typiskt ett ökat arbete för förvaltningen eftersom en anmälan fordrar en bedömning från nämnden huruvida det finns anledning att meddela särskilda villkor för den anmälda verksamheten. Det sker annars under tillståndsprövningen.

Även ett antal verksamheter som tidigare har varit anmälningspliktiga faller helt ur bilagans nivåer. Det innebär emellertid inte att nämndens tillsynsansvar upphör. I vissa fall anser förvaltningen med hänsyn till tidigare riskbedömning och tillsyn att det är motiverat att ha kvar en fast taxa för sådana verksamheter.

Med hänsyn till ändringar i lagstiftningen införs nya avgifter för utfärdande av saneringsbevis och övrig tillsyn enligt förordningen (2007:156) om skydd mot internationella hot för människors hälsa och anmälningsavgift för anmälan av verksamhet som upplåter solarium till allmänheten enligt Statens strålskyddsinstitutets föreskrifter (SSI FS 1998:2) om solarier. För den förstnämnda föreslås timavgift utgå och för den andra avgiftstypen en fast anmälningsavgift motsvarande 4 timmar.

Justering av timtaxan

I enlighet med självkostnadsprincipen föreslås timtaxan justeras från 800 kr/timme till 875 kr/timme. Baserat på 2007 års prognostiserade intäkter ger detta en ökning med 1,6 mnkr. Se bilaga 4. Självkostnaden har beräknats för varje taxa för sig.

Fasta avgifter – ökad kostnadstäckning, avgår, tillkommer

Taxeöversynen visade att den tid som läggs ned på tillsyn av de i bilaga 3:B angivna objektstyperna ofta är betydligt större än den tid som den nuvarande fasta årliga tillsynsavgiften baseras på. Höjningen motiveras av att avgifterna ska motsvara den nedlagda tiden för tillsyn. Den totala intäkten av fasta avgifter föreslås att höjas till 18,8 mnkr per år. Detta beräknas ge en intäktsökning med ca 4,2 mnkr jämfört med budget år 2007, se bilaga 3:B.

Avgiftskoderna i bilaga 3:B har också anpassats till ändringarna i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd som träder i kraft den 1 januari 2008. De verksamheter som idag inte förekommer i Stockholm stad föreslås i huvudsak utgå ur förslaget till ny taxa. Anläggs en ny sådan får tillsynen finansieras med timavgift till nästa taxeöversyn.

Förvaltningen föreslår att fast årlig avgift behålls för vissa icke anmälnings- eller tillståndspliktiga verksamheter. Detta eftersom dessa verksamheter utgör miljöfarliga verksamheter och alltså kräver regelbunden återkommande tillsyn. I bilaga 3:B betecknas dessa verksamheter med nivå U. Anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter betecknas med nivå A-C.

Nedan redovisas fasta årliga avgifter för objekt som innebär avsevärda förändringar i och med den nya taxan. Samtliga förändringar framgår i detalj även av bilaga 3:B.

Taxan innehåller fast avgift endast för sådana verksamheter som förvaltningen har kännedom om förekommer inom Stockholms kommun. Om nya verksamheter, som inte finns upptagna i den fasta taxan, startas inom kommunens gränser, kommer löpande timtaxa att tillämpas. När erfarenhet vunnits om behovet av tillsyn kommer förvaltningen att föreslå fast taxa för den nya verksamheten efter vad som är motiverat med hänsyn till den nedlagda tillsynstiden. Härigenom kommer de fasta taxorna alltid att beräknas på erfarenhetsmässiga grunder.

Den fasta årliga tillsynsavgift som inrättades 2005 för fastighetsägare med fler än 100 lägenheter tas förslagsvis bort och ersätts med tillsynsavgift baserade på timavgift för utförd tillsyn. De ca 200 fastighetsägare som förvaltningen årligen bedriver riktad tillsyn emot uppskattas få en avgift motsvarande ca 8 timmar om egenkontroll och fastighet/er inte har några allvarliga anmärkningar. De avgifter, t ex handläggning av eventuella klagomål, köldmedier, PCB och radon som ingått i den fasta avgifter övergår till timavgift eller motsvarande enligt ordinarie taxekonstruktion. De sammantagna avgifterna för fastighetsägare bedöms dock inte minska, men avgifterna kommer nu att riktas direkt mot de fastighetsägare som får tillsyn och kommer att stå i proportion till respektive fastighetsägares tillsynsbehov.

Den fasta årliga avgiften för naturreservaten, avgiftskod S0151-1 till -3, höjs totalt från 280 timmar till 482 timmar fördelat på tre kategorier beroende av arealstorlek. Nämndens tillsyn över naturreservaten framgår av 7 kap Miljöbalken och bilagan till Tillsynsförordningen (1998:900) p A3.

Utmärkande för naturreservaten är en hög besöksfrekvens och många olika verksamheter. I ett nationellt perspektiv nyttjas områdena av en mycket stor mängd människor och intresseinriktningar. Ansvaret för dessa områden med en total yta av 2 271 hektar är delat mellan flera olika intressenter, och tillsynen krävs för att upprätthålla en god kvalitet i de skyddade rekreations- och naturområdena. En översyn har gjorts av de olika tillsynsaktiviteter som förvaltningen idag utför och innehållet har specificerats mer detaljerat än tidigare. Det som ingår i den debiterbara tiden för ny taxa är bl.a. förfrågningar och klagomål från allmänhet och verksamhetsutövare kopplade till reservaten, dispensremisser från Stadsbyggnadskontoret angående föreskrifter och dess efterkontroll, registerhållning, riktad information till förvaltare och andra verksamhetsutövare i reservaten, framskrivning av tillsynsrapporter samt översyn av föreskrifter. I översynen har det konstaterats att en större del av tillsynsaktiviteterna är debiterbara jämfört med tidigare. Därför föreslås en höjning i taxan.

Nämnden har tillsynsansvaret över trafikordningar och de miljömässiga aspekterna på trafikverksamhet. Det följer av 9 kap 3 § miljöbalken och på vilken balkens hänsyns- och tillsynsregler är tillämpliga. Det finns en rad avgöranden i Miljööverdomstolen som bekräftar detta. För tillsyn över spårtrafik och vägtrafik föreslås en större förändring av taxan. Miljöstörningar från spår- och vägtrafik, främst buller och luftföroreningar, är komplexa frågor som fått allt större fokus och kräver stora tillsynsresurser. För spår och vägtrafik, avgiftskoderna S6020-1 till -2, S6010 och S6011, höjs den fasta årliga avgiften totalt från 1 582 timmar till 2 968 timmar. Den planerade resursåtgången är dock oförändrad mot tidigare år. Höjningen beror på att debiterbar tid inte tagits ut fullt ut i tidigare taxa, vilket korrigeras i och med det nya taxeförslaget.

För anläggning för avfallsförbränning (Högdalenverket), avgiftskod 90.200, höjs den fasta årliga avgiften från 234 timmar till 350 timmar. Detta motiveras av att tillsynen under tidigare år inte har finansierats fullt ut av avgifter. Verksamheten är komplex och omfattas av mycket speciallagstiftning, vilket kräver mer tillsyn. Fr o m 2006 gäller också det sk Avfallsförbränningsdirektivet som innebär att mätkrav och redovisningskrav till myndigheten har ökat.

Den fasta årliga avgiften för skolor och förskolor, avgiftskod S80.10-1 till -2 och S80.21 till -22, höjs från en avgift baserad på 1 timmes tillsyn per år till en avgift baserad på 3 timmar för förskolor och 4 timmar för skolor. En nyligen genomförd studie av olika förskolor och skolor i Stockholm visar att de kommunala verksamheterna ofta saknar fungerande egenkontrollprogram. I anledning härav bedömer förvaltningen att området kommer att fordra avsevärt mer tillsyn än tidigare.

Höjd avgift för anmälan och tillstånd

Den totala intäkten av anmälnings- och provningsavgifter beräknas att höjas till 7,4 mnkr per år. Detta uppskattas ge en intäktshöjning med ca 3,8 mnkr jämfört med budget år 2007, se bilaga 3:A.

Nedan redovisas nya avgifter eller avgifter som innebär avsevärda förändringar i och med den nya taxan. Samtliga förändringar framgår i detalj även av bilaga 3:A.

Kategorierna för anmälan av verksamheter har anpassats i taxan i enlighet med ändringarna i 38 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Avgifterna har också justerats från en anmälningsavgift motsvarande 3 timmar till en differentierad taxa beroende på lokaltyp till mellan 4-8 timmar. Detta för att motsvara nedlagd handläggningstid för denna ärendekategori. En extraordinär tillsynsavgift införs också för verksamheter som efter anmälan uppvisar sådana brister att en ominspektion alternativt föreläggande krävs för att lokalen ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsavgiften för värmepumpar enligt 17 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd höjs från en avgift motsvarande 2,5 timmars handläggning till 3 timmar för samtliga typer. Dessutom införs en extra ordinär tillsynsavgift motsvarande 3 timmars handläggningstid om ansökan vid dess inlämnade inte är komplett. Detta motiveras av att hanteringen av en inkomplett ansökan kräver ytterligare lika mycket handläggningstid som en initial prövning.

En avgift för handläggning av miljöstraffavgifter införs motsvarande 3 timmars handläggningstid. Avgiften utgår utöver fast årlig avgift och timavgift för de verksamheter som gör överträdelser som är förenade med miljöstraffavgift. Den nya avgiften införs för att ett avgiftskollektiv inte ska behöva betala för myndighetens nedlagda mertid för verksamheter med överträdelser. Detta överensstämmer också med intentionerna i andra kapitlet miljöbalken att det är förorenaren som ska betala.

Tillsyn baserad på timavgifter

Den totala intäkten av undersökningsavgifter beräknas att höjas till 8,9 mnkr per år. Detta uppskattas ge en intäktshöjning med ca 7,2 mnkr jämfört med budget år 2007, se bilaga 4.

3,8 mnkr förklaras av att fastighetsägarna övergår från fast årlig avgift till timavgift. Avgifterna för radontillsyn kommer också att öka avsevärt. Därtill kommer ändringen i förordningen som leder till att vissa objekt som utgör miljöfarliga verksamheter övergår från fast årlig avgift till timavgift.

Höjd avgift för undersökning

Den totala intäkten av undersökningsavgifter beräknas att höjas till 0,9 mnkr per år. Detta uppskattas ge en intäktshöjning med ca 0,5 mnkr jämfört med budget år 2007, se bilaga 3:C.

Undersökningsavgiften för strandbad, plaskdammar och övriga badanläggningar höjs från 1 600 kr, 400 kr respektive 1 000 kr inkl. analyskostnad till en avgift motsvarande 2 timmars handläggningstid. Avgiften tas ut utöver fast årlig avgift om verksamheten uppvisar sådana brister i egenkontrollen att ytterligare undersökningar måste företas från nämndens sida.

Nya undersökningsavgifter införs för legionellaprovtagning inkl. analyskostnad på 8 900 kr samt för bullerutredningar med 8 250 kr för kontroll av höga ljudnivåer, 6 500 kr för fasadmätning utomhus och det samma för 3-punktsmätning i en bostad.

Sammanfattningsvis beräknas den nya taxan innebära följande intäktsökningar.

	2007	2008	Ökning
Fasta avgifter	14,6 Mkr	18,8 Mkr	4,2 Mkr
Timavgifter	1,7 Mkr	8,9 Mkr	7,2 Mkr
Anmälningavg etc	3,6 Mkr	7,4 Mkr	3,8 Mkr
Summa	19,9 Mkr	35,1 Mkr	15,2 Mkr

Slut

BILAGOR:

- Bilaga 1 Föreslagna förändringar taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken från och med år 2008.
- Bilaga 2 Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken från och med år 2008.
- Bilaga 3:A Anmälnings- och ansökningsavgifter
- Bilaga 3:B Fasta årliga avgifter
- Bilaga 3:C Undersökningsavgifter
- Bilaga 4 Timavgift med underlag för beräkning av avgiften